

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Заместник-министър на енергетиката

Разрешително № 8 / 23.08.2022 г.

за управление на минни отпадъци в съоръжение от категория „А“ -
хвостохранилище „Бенковски 2“

На основание чл. 22д, ал. 4 във връзка с чл. 22б, ал. 4, т. 1, чл. 22г, ал. 3 и чл. 22е, ал. 1, ал. 2, т. 1 и 2 и ал. 3 от Закон за подземните богатства (ЗПБ) и чл. 13, ал. 1 и 2 от Наредбата за управление на минните отпадъци, приета с Постановление № 1 на Министерския съвет от 2016 г. (обн., ДВ, бр. 5 от 2016 г.) (НУМО) и заповед № РД-16-62 от 02.02.2022 г. на министъра на енергетиката

Като взех предвид

- Договора за предоставяне на концесия за подземни природни богатства - медно - порфирни златосъдържащи руди, чрез добив от находище "Елаците" - Софийска област, сключен на 15.11.1999 г. между Министерския съвет на Република България, представяван от заместник министър-председателя и министър на промишлеността, и „Елаците-Мед“ ЕАД, изменен и допълнен с допълнително споразумение № 1 от 27.04.2004 г., допълнително споразумение № 2 от 02.10.2006 г., допълнително споразумение № 3 от 05.06.2007 г., допълнително споразумение № 4 от 26.03.2009г., допълнително споразумение №5 от 24.08.2010г., допълнително споразумение № 6 от 05.03.2013 г. и допълнително споразумение № 7 от 17.06.2015 г., наричан по-нататък „Концесионния договор“;

- Издаденото разрешително № 1/05.06.2014 г. и Разрешително № 4/21.06.2019 г. за управление на минни отпадъци в съоръжение от категория „А“ - хвостохранилище „Бенковски 2“;

- Подаденото от „Елаците-Мед“ АД в Министерството на енергетиката (МЕ) заявление за преразглеждане на разрешително № 4/21.06.2019 г. за управление на минни отпадъци в съоръжение от категория „А“ - хвостохранилище „Бенковски 2“ (вх. № Е-26-Е-253 от 17.06.2021 г.), приложените към него документи и

допълнително представените документи и информация (писмо вх. № Е-26-Е-253/05.01.2022 г.);

- Настъпилите съществени промени в експлоатацията на съоръжението за минни отпадъци и направеното предложение от оператора за изменение и допълнение на предходно одобрения План за управление на минните отпадъци;

- Влязлото в сила Решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) № СО-03-07/2016 г., издадено на 19.08.2016 г. от директора на Регионална инспекция по околната среда и водите - София (РИОСВ-София) и Решение за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда № СО-11-ПР/2021 г., издадено на 08.02.2021 г. от директора на РИОСВ-София;

- Плана за управление на минни отпадъци (ПУМО), одобрен с писмо изх. № Е-26-Е-119 от 13.04.2021 г.;

- Изпълнението на изискванията по чл. 22д, ал. 4 от ЗПБ, преразгледах Разрешително No 4/21.06.2019 г. и прецених, че е необходимо изменение и актуализиране на условията в него, и

РАЗРЕШАВАМ

1. На „Елаците-Мед“ АД, адрес п.к. 2086, с. Мирково, община Мирково, Софийска област, ЕИК 122016037, концесионер съгласно Концесионния договор и оператор на съоръжението за минни отпадъци, да управлява минни отпадъци в съоръжението за минни отпадъци от категория „А“ - **хвостохранилище „Бенковски 2“**, разположено в землищата на с. Чавдар, общ. Чавдар, с. Мирково и с. Бенковски, общ. Мирково и с. Петрич, общ. Златица, Софийска област,

- за срок до изтичане срока на Концесионния договор - 13.08.2031 година и
- при посочените в т. 9 условия и мерки за управление на минните отпадъци.

2. Кратко описание на минните отпадъци и съоръжението, обект на Плана за управление на минните отпадъци:

Дейността, пораждаща минните отпадъци е преработка на медно-порфирните златосъдържащи руди от находище „Елаците“ в Обогастителен комплекс „Елаците“, с. Мирково. Съоръжението за минни отпадъци (СМО) - хвостохранилище „Бенковски 2“ е предвидено за депониране на флотационния отпадък от обогатителния комплекс, като е разделено на две секции - „Ай дере“ и „Сулуджа дере“. Технологично двете секции може да работят независимо една от друга, депонирането на отпадъка се осъществява на етапи в тях, като се редуват съгласно разработен годишен работен проект. На практика, хвостохранилището е съставено от две отделни секции, което е резерв в полза на сигурността при експлоатация на самото хидротехническо

съоръжение. Хвостохранилище „Бенковски 2" се характеризира със следните технически данни:

Проектна площ - 4 900 декара (съгласно изменението на „Цялостен работен проект за добив и първична преработка на медно-порфирни златосъдържащи руди от находище „Елаците", Софийска област до 2031 г. и Актуализацията на ПУМО, писмо изх. № Е-26-Е-119/13.04.2021 г.); площ в експлоатация към 31.12.2021 г. – 4 086 декара; площ, предвидена за въвеждане в експлоатация до закриване на СМО - 814 декара.

- Проектен капацитет на СМО (до кота 727,00 m) - 312 587 347 m³ (433 725 214 t); депонирани към 31.12.2021 г. - 207 475 130 m³ (287 595 745 t); подлежащи на депониране до закриването на СМО – 105 112 217 m³ (146 129 469 t).

Описание на минния отпадък. В хвостохранилище „Бенковски 2" се депонира флотационен отпадък от обогатителната фабрика, преработваща рудата от медно-порфирното находище „Елаците". Рудната минерализация е представена от няколко последователно формирани минерални асоциации: кварц-магнетитова, кварц-магнетит-борнит-халкопиритова, кварц-пирит-халкопиритова, кварц-молибденитова, кварц-пиритова, кварц-галенит-сфалеритова и кварц-карбонат-зеолитова. Главен промишлен елемент в находището е медта, а второстепенни са златото и молибденът, като молибденов концентрат се добива само в отделни периоди от експлоатацията. Флотационният отпадък формира 98.59% от преработваната във фабриката руда - отпадъкът постъпва в хидротранспортната система под формата на пулп с количество - 1,25 m³/сек., като съотношението твърда фаза спрямо вода е 1:3. Относителното тегло на пулпа е 1,25 t/m³, а средния диаметър 0,09 мм.

Хидротранспортна система. Състои се от магистрални и наливни хвостопроводи. Магистралните хвостопроводи са дублиран безнапорен стоманобетонен улеен хвостопровод с дължина 1 850 м., започващ от разпределителна шахта в Обогатителен комплекс „Елаците" и дублиран магистрален напорен тръбопровод, който е съставен от две нитки - работна и резервна. Намивните хвостопроводи са четири, по разделителната дига, оградна дига „Ай дере", работните корони на секциите „Ай дере" и „Сулуджа дере". По разделителната дига хвостопроводът е с постоянен наклон от 0,5 % и завършва на мястото, където се събират двете секции „Ай дере" и „Сулуджа дере". От него, с помощта на хидроциклони, се надгражда във височина разделителната дига между двете секции на хвостохранилището. Същевременно хвостопроводът захранва „Ай дере" или „Сулуджа дере" в зависимост от това, къде се депонира отпадъка. Намивните тръбопроводи в „Ай дере" и „Сулуджа дере" са хоризонтални.

Намивни стени в секциите „Ай дере" и „Сулуджа дере". Намивните стени в двата участъка се надграждат с хидроциклониран хвостов пясък, с който се

оформя и опорната призма. Хидроциклоните са разположени през 8 m по временна работна корона на всяка от секциите. Към 01.01.2022 г. характерните коти на стените са както следва: „Ай дере“ - кота корона 705.00 м., кота плаж 700.00 м. и кота водно ниво в утаечното езеро 699.30 м.; "Сулуджа дере" - кота корона 705.00 м., кота плаж 700.00 м. и кота водно ниво в утаечното езеро 699.10 м.

Технология на депониране на флотационния отпадък и надграждане на съоръжението. Технологията е надграждане с водене на намивните работи и е в съответствие с термина от най-добрите налични техники „надолу по течението“. При депонирането, чрез хидроциклонизиране, хвостовият пулп се разделя на пясъци, от които се изгражда опорната призма на хвостовата стена и на остатъчен слив, насочван за утаяване в чашата на езерото. Сепарирането на хвоста се осъществява от хидроциклони с диаметър 500 мм, които чрез завихряне на постъпващия в тях пулп се отделят пясъчни фракции с $d_{90} > 0,18$ мм върху въздушния откос на хвостовата стена и по този начин тя нараства изпреварващо във височина от плажа с 5 м. Фините частици $d_{90}=0,04$ от разделянето в хидроциклоните, заедно с над 85% от транспортиращата хвоста вода, се отвеждат в езерото и там се осъществява утаяването им. Когато плажът достигне до действащата работна корона, депонирането на хвоста се прехвърля към хвостовата стена в другата секция на хвостохранилището. Изгражда се нова работна корона, която е с 5 м. по-висока от старата благодарение на изпреварващото нарастване на опорната призма, след което започват демонтажно-монтажните работи по преместването на целия намивен хвостопровод и хидроциклоните от старата на новата работна корона. Избистрената в утаечното езеро вода, посредством понтонна помпена станция и деривация за обратно водоснабдяване се връща в обогатителната фабрика за повторно използване. Когато се усвоят свободните обеми от страната на въздушния откос, ще се премине към класическото технологично решение „нагоре по течението“ - чрез разсредоточено намиване по целия фронт на намивните диги, без хидроциклонизиране на хвоста. За двете секции на хвостохранилището, както и за отделни участъци от тях, това ще се случи по различно време - в зависимост от наличието на обеми от страната на въздушния откос. Тогава новите диги ще се изградят с изкоп от багер драглайн на пясъчни фракции от намития плаж и следва монтаж на разпределителния хвостопровод отгоре, върху новата работна корона, за нови намивни работи.

Дренажна система. Дренажната система на хвостохранилището е комбинирана и служи за понижаване на депресионната повърхност в тялото на опорната призма и гарантиране на устойчивостта ѝ. Под хвостовите стени „Ай дере“ и „Сулуджа дере“, в гънките на терена, са изградени дренажи, които отвеждат дренажните води извън самите стени. Чрез събирателни шахти и тръбопроводи всички дренирани води се отвеждат в аванкамерите на стара и нова дренажна

помпена станция /СДПС и НДПС/. Съгласно издаденото от РИОСВ - София Решение по ОВОС № 02-04/2009 г., от дейността на хвостохранилището не се заустват дъждовни и дренажни води в р. Тополница, а същите се връщат във водооборота на Обогатителна фабрика. Двете ДПС връщат постъпилите в аванкамерите им води обратно в утаечните езера /„Ай дере" или „Сулуджа дере"/. Така се предотвратява замърсяването на водоприемника р. Тополница.

С Решение по ОВОС на РИОСВ-София № СО-03-07/2016 г. е допуснато изграждането на пречиствателно съоръжение за дренажни води от хвостохранилището.

Оросителна инсталация. На обекта е изградена оросителна инсталация за принудително овлажняване на сухите площи от съоръжението с цел предотвратяване запрашаването в района при ветрово въздействие. Оросителната инсталация се захранва с вода от утаечните езера и на двете секции и дренажни води.

Оборотно водоснабдяване. Обратното водоснабдяване на Обогатителен комплекс „Елаците" се осъществява по система от съоръжения: - Плаваща помпена станция /ППС/, намираща се в опашката на съответното езеро /„Ай дере" или „Сулуджа дере"/, която препомпва избистрените води до помпена станция "Мирково" /ПС/, а последната изпомпва обратна вода до обратните резервоари на ОК "Елаците".

Система за промишлено водоснабдяване с допълващи свежи води.

Изградена е деривация за водоснабдяване с допълваща свежа вода от яз. "Жеков вир" на р. Тополница, която чрез стъпално изпомпване достига до яз. "Радин извор". Системата включва ПС "Карлиево", ПС "Мирково", ПС "Радин извор", свързващи тръбопроводи и водни кули.

Контролно-измервателна система. На територията на хвостохранилище „Бенковски 2" е изградена автоматизирана контролно измервателна система, която позволява в реално време да се следят водните нива в мониторинговите сондажи. Изградена е пиезометрична система, снабдена с датчици, които отчитат нивото на водата в пиезометрите на всеки час. След обработка на данните се изчертават напречни и надлъжни профили с положението на депресионната крива в тялото на стената.

Изградени са девет пиезومتъра за измерване на порово налягане (порен натиск). Три от тях са оборудвани с TDR-кабели за регистриране на деформации. При анализа на пиезометрите за порово налягане са построени ходографи - графики на изменение на порния натиск във времето, ходографи на изменението на свободното водно ниво и поровото налягане (изразено в кота водно ниво) и графики с регистрирани деформации на TDR-кабелите. Съставени са профилни линии,

съдържащи нивата на подземните води в краен момент, както и минимални и максимални стойности за отчетния период. Също така са съставени разрези по линиите на пиезометрите за измерване на поровото налягане, където са посочени данни от получените стойности.

3. Охарактеризиране на минния отпадък.

Отпадъкът от първичната преработка на медно-порфирните златосъдържащи руди представлява дребнозърнест до фино-зърнест пясък и се класифицира с код 01 03 06 - отпадъци от обогатяване, различни от упоменатите в 01 03 04 и 01 03 05, съгласно приложение № 1 към чл. 5, ал. 1 и чл. 6, ал. 1, т. 1 и ал. 2, т. 3, буква "б" от Наредба № 2 от 2014 г. за класификация на отпадъците, издадена от министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването (обн., ДВ, бр. 66 от 2014 г.).

Съгласно чл. 226, ал.1 от ЗПБ и Приложение № 3 към чл. 15 от Наредбата за управление на минните отпадъци, депонираните в хвостохранилище „Бенковски 2“ минни отпадъци се класифицират като „Неопасни неинертни отпадъци“.

4. План за собствен мониторинг.

Планът за мониторинг на компонентите на околната среда е разработен на основата на утвърдена Програма за мониторинг на „Елаците Мед“ АД, актуализиран многократно през последните няколко години във връзка с нововъзникнали изисквания на нормативната уредба по околна среда, както и на издадени индивидуални административни актове на дружеството.

Мониторингът на параметрите и компонентите на околната среда се разглежда като система за събиране, транспортиране, обработка, анализ, съхранение и разпространение на информация, характеризираща качествата на показателите и компонентите на околната среда в районите на производствените площадки.

Целта на мониторинга е съчетаване на диагностични оценки, въз основа на които се разработват управленчески алтернативи за действие и прогнози, с оглед опазване и възстановяване на околната среда. Основните компоненти на мониторинга са:

- наблюдателна мрежа;
- показатели, характеризиращи качествата на компонентите на околната среда;
- периодичност на пробонабирането;
- система за събиране, транспортиране, обработка и анализ на пробите;
- обработка и анализ на резултатите, събиране и разпространение на информацията.

Тези основни компоненти в плана се разглеждат поотделно за различните компоненти на околната среда - води (подземни и повърхностни), въздух и почви.

Локалният мониторинг на фирмата се ръководи и осъществява от дирекция „Околна среда и води“.

Пробовземането и някои физически и химически измервания се осъществяват от акредитираните химическа лаборатория и орган по контрол условията на труд. Някои ежедневни наблюдения се извършват от операторите по работни места и се вписват в дневниците на началник смените. Химическите анализи се извършват в химическата лаборатория на фирмата. Данните от наблюденията и параметрите на компонентите на околната среда се съхраняват, обработват, анализират и разпространяват от специалистите на дирекция „Околна среда и води“.

Периодично се изготвят информации за състоянието на околната среда. Годишната информация за резултатите от мониторинга се разпространява до заинтересованите институции:

- Министерство на енергетиката
- РИОСВ - София;
- ИАОС - София;
- БД „Източнобеломорски район“ - Пловдив;
- Органи за местно управление и др.

Локалният мониторинг на фирмата се осъществява чрез следните планове по компоненти на околната среда:

- План за мониторинг на водите - отпадъчни, повърхностни и подземни.
- План за мониторинг на атмосферния въздух.
- План за мониторинг на почви.
- План за мониторинг на земните недра и подземните богатства.

В съответствие с утвърдения План за собствен мониторинг, изградената пиезометрична система е снабдена с датчици, които отчитат водното ниво в пиезометрите на всеки час. След обработка на получените данни се изчертават напречни и надлъжни профили с депресионната крива в тялото на стената.

Два пъти в годината се извършва основен преглед на хвостовете стени и прилежащите към тях хидротехнически съоръжения.

Два пъти седмично се извършва измерване на дебита на дренажните води, като се поддържат съответните записи.

Веднъж месечно се извършва химичен анализ на дренажните води от помпените станции.

От лабораторията към дружеството два пъти месечно се извършва ситов анализ на депонирания хвост в тялото на стената и утаечното езеро.

Съгласно плана за собствен мониторинг, четири пъти годишно се извършва мониторинг на повърхностните и подземните води в района на съоръжението за минни отпадъци.

5. Категоризиране на съоръжението за минни отпадъци.

Съоръжението за минни отпадъци - хвостохранилище „Бенковски 2" се категоризира като съоръжение категория "А" по смисъла на чл. 22б, ал. 4 от ЗПБ и на Условие 1 от Приложение № 4 към чл. 17, ал. 1 от Наредбата за управление на минните отпадъци, поради:

- Съществува вероятност от възникване на голяма авария в следствие на неправилна експлоатация на съоръжението или лошо управление.

6. Възможни рискове за околната среда в резултат на аварии и превантивни мерки за предотвратяването им.

Възможни аварии по хидротранспортната система - подробно разработено в аварийния план на цех „Водно и хвостово стопанство" (ВХС).

Възможни аварии по стените и дренажната система - подробно разработено в аварийния план на цех ВХС

Възможни аварии по водоснабдителната системата (деривации за оборотна и свежа вода) - подробно разработено в аварийния план на цех ВХС.

Възможни аварии от злоумишлени посегателства, кражби и терористичен акт - освен започване на незабавно отстраняване на аварията, се предприемат действия от постоянната обектова комисия, ръководеща съответните спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи, която незабавно уведомява компетентните органи.

7. Възможност за засягане на населени места и обекти.

Най-близко разположените до хвостохранилището селища са на около 1 км по права линия село Чавдар (североизточно) и село Бенковски (северозападно) и на около 5 км. село Петрич (южно). Чашата на хвостохранилището, посредством прилежащите хълмове от три страни е затворена и релефно отделена от околните населени места. Пряка видимост има единствено в югоизточна посока, към долината на р. Тополница и планинските скатове на Средна гора.

Поради малкото отстояние до населените места, потенциалното нарушаване на конструктивната цялост на съоръжението за минни отпадъци представлява потенциална опасност за населените места и населението.

В доклада за ОВОС за инвестиционно предложение „Първична преработка на медно-порфирни златосъдържащи руди от находище „Елаците", Софийска област до 2031 г.", одобрен с Решение по ОВОС на РИОСВ-София № СО-03-07/2016 г. е направено заключение, че по отношение опазване на здравето на населението,

местоположението на СМО не е в състояние да генерира негативни въздействия, а въздействията върху човешкото здраве в условията на трудова среда имат строго локален и професионален характер. Предвид всички данни за отсъствие на значим риск за здравето на населението от дейността на Обогатителния комплекс и хвостохранилище „Бенковски 2“, както и предвид прогнозните данни и модели, може да се направи извода, че инвестиционното предложение и в бъдеще не се очаква да повиши здравния риск за населението от околните населени места. Въз основа на горепосоченото и на база провеждания мониторинг, може да бъде обобщено, че при правилна експлоатация не съществува възможност за засягане на населени места и обекти от дейността на хвостохранилището, в т.ч. не съществува здравен и екологичен риск за населението и околната среда в района на обекта, поради отстоянието му от населените места, неопасния характер на депонирания минен отпадък и предприетите превантивни мерки за недопускане на аварии.

Изградени са два пункта за мониторинг на фини прахови частици (ФПЧ₁₀) при с. Чавдар и при с. Бенковски. Не се регистрират превишения на установените норми.

Данните от мониторинга на повърхностните води в района на хвостохранилището показват, че същото не оказва влияние върху качеството на водите на р. Тополница.

8. Възможност за засягане на защитени зони.

Съоръжението за съхранение на минни отпадъци не попада в защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии.

В близост до съоръжението попадат защитени зони от екологичната мрежа „Натура 2000“ по смисъла на Закона за биологичното разнообразие.

- Защитена зона BG0001493 „Централен Балкан - буфер“, намираща се на 840 m, за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна - степента на въздействие върху типовете природни местообитания се определя като незначителна, в т.ч. не се нарушават миграционни коридори на едрата бозайна фауна в района и няма да се фрагментира защитената зона;

- Защитена зона BG0001043 „Етрополе-Байлово“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна отстои на 560 m от концесионните граници на дружеството и не засяга концесионната площ.

Част от Хвостохранилище „Бенковски-2“ попада в границите на защитена зона BG0002054 „Средна гора“ за опазване на дивите птици, определена по чл. 6, ал. 1, т. 3 и 4 от Закона за биологичното разнообразие и обявена със Заповед No РД-273/30.03.2012 г. на министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 20/2012 г.).

Заклучението на експертизите в рамките на процедурата по ОВОС показват, че дейностите по експлоатацията на съоръжението за минни отпадъци са допустими спрямо режима на дейности, посочени в цитираната по-горе заповед и не се очаква значително въздействие върху видовете, предмет на защита (дивите птици).

9. Разрешителното се издава при следните условия и мерки по управлението на минни отпадъци:

Условие 1. Обхват.

Условие 1.1. Експлоатацията на съоръжението трябва да бъде контролирана и поддържана в съответствие с условията на настоящото разрешително.

Условие 1.2. Нито едно от условията в разрешителното не отменя законовите задължения на притежателят му, произтичащи от други нормативни актове.

Условие 1.3. Операторът изпълнява условията за експлоатация по отношение на съоръжението за отпадъци в настоящото разрешително, до закриване на съоръжението, съгласно нормативно установеният ред.

Условие 2. Капацитет на съоръжението.

Условие 2.1. Съоръжението да се изгражда, експлоатира и закрива съгласно ПУМО.

Условие 2.2. Да не се превишава капацитета на съоръжението и натоварването на стените, предвидени в проектите по т. 2.1.

Условие 3. Управление на околната среда.

Условие 3.1. Структура и отговорности.

Условие 3.1.1. Притежателят на настоящото разрешително да определи лицата отговорни за изпълнение на условията в разрешителното.

Условие 3.1.2. Притежателят на настоящото разрешително да изготви списъци с лицата, отговорни за изпълнение на условията в разрешителното. Списъците да се актуализират при всяка промяна на лицата или отговорностите.

Условие 3.2. Обучение.

Условие 3.2.1. Притежателят на настоящото разрешително да определя ежегодно потребностите от обучение на персонала и да изготвя годишни програми за обучение, които се актуализират в зависимост от нуждите за обучение на персонала,

Условие 3.3. Обмен на информация.

Условие 3.3.1. Притежателят на настоящото разрешително да поддържа актуална информация за съоръжението относно отговорните лица за изпълнение на условията в разрешителното, включително списък с имена, длъжност, местоположение на работното място и телефон за контакт. Информацията да бъде достъпна за всички служители.

Условие 3.3.2. Притежателят на настоящото разрешително да поддържа актуален списък на органите/лицата, които трябва да бъдат уведомявани съгласно условията на разрешителното, техните адреси и начин за контакт (включително за спешни случаи).

Условие 3.4. Документиране.

Условие 3.4.1. Притежателят на настоящото разрешително да осигури актуален списък с нормативни актове, отнасящи се към експлоатацията на съоръжението.

Условие 3.4.2. Притежателят на настоящото разрешително да осигури списък и документиране на всички необходими инструкции, изисквани от разрешителното и тяхното съхранение на достъпно до всички служители място, както и списък на лицата отговорни за тяхното изпълнение.

Условие 3.4.3. Притежателят на настоящото разрешително да осигури списък на кого от персонала (отговорните лица), какъв документ е предоставен.

Условие 3.5. Управление на документите.

Условие 3.5.1. Притежателят на настоящото разрешително да прилага инструкцията за актуализация на документите, изисквани с настоящето разрешително, в случай на промени в нормативната уредба, както и за изземване на невалидната документация.

Условие 3.6. Оперативно управление.

Условие 3.6.1. Притежателят на настоящото разрешително да изготвя инструкциите за експлоатация и поддръжка на съоръжението, изисквани в разрешителното. Инструкциите да се съхраняват в писмен вид и да се представят на компетентния орган при поискване.

Условие 3.7. Проверка и коригиращи действия

Условие 3.7.1. Притежателят на настоящото разрешително да изготви и прилага система за собствен мониторинг и наблюдение на техническите и емисионни показатели, съгласно условията в разрешителното и одобрения ПУМО.

Условие 3.7.2. Притежателят на настоящото разрешително да извършва проверка на съответствието на контролно-измервателната апаратура (КИА), с която се извършват измерванията, предвидени при вътрешния мониторинг.

Условие 3.7.3. Притежателят на настоящото разрешително да извършва периодична проверка на резултатите от собствения мониторинг, предписания от съответните контролни органи и да предприема съответните коригиращи действия.

Условие 3.8. Предотвратяване и контрол на аварийни ситуации.

Условие 3.8.1. Притежателят на настоящото разрешително да прилага аварийен план, и който при необходимост да се актуализира след всяка авария в това число и след наводнения, земетресения или други заплахи. Аварийните ситуации да се документират.

Условие 3.8.2. Преди изготвянето на план за действие при авария, притежателят на настоящото разрешително да определи възможни начини на действие за всяка от определените вече аварийни ситуации и да се избере този, който осигурява най-добра защита за живота и здравето на хората и околната среда. За всяка аварийна ситуация да се документира избрания начин на действие,

включително действията за предотвратяване/ограничаване на замърсяването на околната среда, опазване здравето и живота на хората и почистването на замърсяванията от аварията.

Условие 3.8.3. Притежателят на настоящото разрешително в аварийния план да предвиди и прилага правила за подготовка на персонала, отговорен за изпълнението на аварийния план и периодично обновяване на готовността му за действие.

Условие 3.8.4. Притежателят на настоящото разрешително в аварийния план да предвиди и прилага правила за периодична проверка на готовността на персонала за изпълнение на аварийния план.

Условие 3.8.5. Притежателят на настоящото разрешително в аварийния план да предвиди и прилага правила за избор на сборни пунктове, както и най-подходящи пътища за извеждане на работещите от района на аварията.

Условие 3.8.6. Притежателят на настоящото разрешително в аварийния план да предвиди и прилага правила за определяне на причините довели до аварията и предприемане на коригиращи действия.

Условие 3.8.7. Притежателят на настоящото разрешително в аварийния план да предвиди и прилага правила за определяне и редовна техническа поддръжка на средствата за оповестяване на аварията.

Условие 3.8.8. Притежателят на настоящото разрешително в аварийния план да предвиди и прилага правила за определяне на необходимите средства за лична защита, редовна проверка и поддръжка на възможността им да изпълняват защитните си функции, както и безпрепятствен достъп до местата за съхранението им.

Условие 3.8.9. Притежателят на настоящото разрешително в аварийния план да предвиди и прилага правила за определяне на средствата за противодействие на възможни аварии (например пожарогасители, адсорбенти за разливи, предвидена техника за изпълнението им и др.), най-подходящите места за разполагането им, редовната им проверка и поддръжка в изправност.

Условие 3.8.10. Притежателят на настоящото разрешително в аварийния план да предвиди и прилага правила за изготвяне и редовната актуализация на списъка на персонала, отговорен за изпълнение на действията, предвидени в аварийния план.

Условие 3.8.11. Притежателят на настоящото разрешително в аварийния план да предвиди и прилага правила за изготвяне и редовна актуализация на списъка с телефонните номера или други детайли по оповестяването, предвидени в аварийния план.

Условие 3.9. Записи.

Условие 3.9.1. Притежателят на настоящото разрешително да изгради и поддържа необходимата контролно-измервателна система на обекта, да документира и съхранява данните от наблюдението на контролно емисионните и технически показатели и резултатите от оценка на съответствието им с изискванията в условията на разрешителното.

Условие 3.9.2. Притежателят на настоящото разрешително да документира и съхранява данните за причините на установените несъответствия и предприетите коригиращи действия.

Условие 3.9.3. Притежателят на настоящото разрешително да документира и съхранява данните от преразглеждането и/или актуализацията на инструкциите за работа на технологичното/пречиствателното оборудване.

Условие 3.9.4. Притежателят на настоящото разрешително да изготви и съхранява списък с документите, доказващи съответствие с условията на разрешителното и съхраняване на тези документи.

Условие 3.10. Докладване.

Условие 3.10.1. Притежателят на настоящото разрешително да документира и докладва ежегодно до 31 март пред министъра на енергетиката изпълнението на Плана за управление на минните отпадъци, включително количеството и състава на депонираните отпадъци и за резултатите и изводите от проведения собствен мониторинг (чл. 22в, ал. 5 от ЗПБ), в т. ч. структура и състав на депонираните отпадъци, поведението на повърхността и стените на съоръжението, показателите на състоянието на съоръжението: площ заета от отпадъците, обем и състав на отпадъците, технология на депониране и свободен капацитет на съоръжението към 31.12. на предходната година.

Условие 3.10.2. Притежателят на настоящото разрешително да представя допълнителна информация относно изпълнението на условията в разрешителното, при поискване от компетентния орган.

Условие 4. Тълкуване.

Условие 4.1. В срок до 1 месец от датата на влизане в сила на настоящото разрешително, „Елаците-мед“ АД е длъжен да актуализира, а при необходимост и да изготви всички необходими документи във връзка с условията по настоящото разрешително.

Условие 5. Уведомяване.

Условие 5.1. Притежателят на настоящото разрешително да уведомява министъра на енергетиката, областния управител, кметовете на засегнатите общини, МОСВ (РИОСВ) и териториалните звена на ГД „ПБЗН“ към МВР, при аварийни или други замърсявания, когато са нарушени установените с нормативен акт или с настоящото разрешително норми на изпускане на замърсяващи вещества в околната среда.

Условие 5.2. По време на експлоатацията, закриването и в периода след закриването, операторът уведомява министъра на околната среда и водите и министъра на енергетиката незабавно, както и писмено, но не по късно от 48 часа за настъпили събития, застрашаващи стабилността на съоръжението за минни отпадъци и/или човешкото здраве или околната среда.

Условие 5.3. Притежателят на настоящото разрешително да информира министъра на енергетиката за всяка планирана промяна в работата на съоръжението и да представя за съгласуване всяка актуализация на ПУМО.

Условие 6. Изисквания към техническата поддръжка на съоръжението.

Условие 6.1. Техническата поддръжка на СМО да се извършва, съгласно годишния работен проект за експлоатация на съоръжението.

Условие 7. Отпадъци.

Условие 7.1. Да се прави периодично охарактеризиране на депонирия минен отпадък от акредитирана лаборатория, с цел установяване на съответствието с видовете отпадъци, предмет на настоящото разрешително, посочени в точка 3.

Условие 7.2. Резултатите от охарактеризирането по условие 7.1 да се съхраняват минимум 5 години в „Елаците-мед“ АД и да се предоставят при поискване от компетентните органи.

Условие 8. Емисии в атмосферата.

Условие 8.1. Вредни емисии в атмосферата.

Условие 8.2. Притежателят на настоящото разрешително да извършва всички дейности по експлоатация на съоръжението по начин, недопускащ разпространението на вредни емисии в атмосферата, в това число на прахови емисии, на миризми и др. извън границите на съоръжението и прилежащите му територии.

Условие 8.3. При установяване на нива на прахови частици в атмосферния въздух над установените такива и на неприятни миризми, притежателят на настоящото разрешително да предприема незабавни действия за идентифициране на причините за появата им и мерки за ограничаването им.

Условие 9. Въздействие на емисиите на вредни вещества върху качеството на атмосферния въздух.

Условие 9.1. Емисиите на вредни вещества от съоръжението не трябва да водят до нарушаване на нормите за вредни вещества в атмосферния въздух и другите действащи норми за качеството на въздуха.

Условие 9.2. Притежателят на настоящото разрешително да документира и съхранява резултатите от изпълнение на мерките за предотвратяване/намаляване на неорганизираните емисии и интензивно миришещи вещества, генерирани от дейностите по управление на отпадъците.

Условие 9.3. Притежателят на настоящото разрешително е длъжен да съхранява всички документи и при поискване от контролния орган е длъжен да ги предостави.

Условие 9.4. Да докладва при превишаване на емисиите и опасност за ОС и хората по реда, посочен в условие 5.2.

Условие 10. Емисии на отпадъчни води.

Условие 10.1. За всяко пречиствателно съоръжение притежателят на настоящото разрешително да определи:

- контролираните параметри (технологични параметри, чиито контрол осигурява оптималната работа);

- оптималните стойности за всеки от контролираните параметри;

- честотата на мониторинг на стойностите на контролираните параметри;

- вид на оборудването за мониторинг на контролираните параметри;

- необходимите резервни части за обезпечаване работата на съоръжението, които е необходимо да бъдат поддържани в наличност на площадката.

Условие 10.1.1. Притежателят на настоящото разрешително да документира и съхранява резултатите от мониторинга на основните параметри за всяко пречиствателно съоръжение.

Условие 10.1.2. Притежателят на настоящото разрешително да ги предостави при проверка на контролните органи.

Условие 10.2. Притежателят на настоящото разрешително да изготви и прилага инструкция за поддръжка и контрол на дренажни системи.

Условие 10.3. Заустване.

Условие 10.3.1. Притежателят на настоящото разрешително да спазва условията за заустване на отпадъчни води, издадени от съответните компетентни органи.

Условие 11. Шум.

Условие 11.1. Да се следят нивата на шум и да се набелязват конкретни мерки за намаляване на шума при превишаване на допустимите норми.

Условие 11.2. Резултатите от периодичните наблюдения да се документират и при поискване да се предоставят на съответните контролни органи.

Условие 12. Опазване на почвата и подземните води от замърсяване.

Условие 12.1. Притежателят на настоящото разрешително да извършва мониторинг на подземните води в района и представя резултатите при поискване от компетентните органи.

Условие 12.2. На притежателят на настоящото разрешително не се разрешава нерегламентирано отвеждане на вредни и опасни вещества в почвите и подземните води.

Условие 12.3. Да документира резултатите от мониторинга и да ги включва в отчета за изпълнението ПУМО.

Условие 12.4. Притежателят на настоящото разрешително да извършва периодични проверки за наличие на течове от тръбопроводите и съоръжението за установяване на причините и отстраняването им.

Мерките по управлението на минни отпадъци през периода на експлоатация, закриване и след закриване на СМО се съдържат в ПУМО.

Посочените по - горе условия и предвидените в ПУМО мерки се прилагат през периодите на експлоатация, закриване и след закриване на СМО.

10. Финансово обезпечение

Притежателят на настоящото разрешително предоставя финансово обезпечение съгласно изискванията на чл. 22з от ЗПБ, в срок до 1 месец след издаване на разрешителното. Финансово обезпечение се предоставя по време на срока на действие на разрешителното, под формата на предвидените в ЗПБ способности, в това число:

- Безусловни и неотменяеми едногодишни банкови гаранции, издадени в полза на Министерство на енергетиката, които подлежат на преиздаване или продължаване за нов едногодишен срок до 14 дни преди изтичане на срока на валидност и/или

- Доверителна сметка, по която се депозират парични средства за едногодишни периоди и/или

- Други способности, предложени от оператора и предвидени в ЗПБ.

„Елаците-Мед“ АД следва да продължи предоставената безусловна и неотменяема банкова гаранция, издадена в полза на Министерството на енергетиката, обезпечаваща пълния размер на средствата, необходими за изпълнение на задълженията на оператора по разрешителното и на средствата, предвидени в плана за управление на минните отпадъци, възлизащи на обща стойност 14 739 065,00 лева /четирнадесет милиона седемстотин тридесет и девет хиляди шестдесет и пет лева /. Тази стойност включва обезпечаване на средствата, необходими за изпълнение на задълженията на оператора за рекултивация на съоръжението и на мерките по вътрешния аварийен план в случай на настъпване на авария на съоръжението за минни отпадъци.

За всяка следваща година по време на срока на концесията, „Елаците-Мед“ АД предлага и предоставя финансово обезпечение в една от гореизброените форми или комбинация от тях, размерът на което е равен на 100% от актуалния размер на средствата, необходими за изпълнение на задълженията на оператора по разрешителното и на средствата, предвидени в плана за управление на минните отпадъци.

11. Заключение на част

11.1. Настоящото разрешително се преразглежда на всеки пет години или когато:

1. са настъпили значителни промени в експлоатацията на СМО, засягащи неговата конструкция, в качествения състав или в количествата на минните отпадъци;
2. са настъпили промени в плана за управление на минните отпадъци;
3. резултатите от проверките на министъра на енергетиката налагат това;
4. резултатите от мониторинга налагат това;
5. при наличие на възможност за прилагане на по-добри налични техники;
6. при преразглеждане на разрешителното министърът на енергетиката преценява необходимостта от изменение на условията в разрешителното или от актуализирането им.

11.2. Неразделна част от разрешителното е Планът за управление на минните отпадъци за хвостохранилище „Бенковски 2“, одобрен с писмо изх. № Е-26-Е-119/13.04.2021 г. на заместник-министър на енергетиката.

11.3. Настоящото разрешително подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс в 14-дневен срок от оповестяването му на интернет страницата на Министерството на енергетиката.

ПЛАМЕН ДАНАИЛОВ

/Заместник-министър на енергетиката/